

Pont del camí de Molnell a la Muga per Vimboca

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Damunt del torrent de la Muga, dins l'obaga.(Ajuntament de Gisclareny. Av. Roser S/N 08695)
Emplaçament	Damunt del torrent de la Muga en un estret. Pista de Monnell a la Muga (tancada) PK.5 i apta per 4x4
Alçada:	1107

Coordenades:

Latitud:	42.27588
Longitud:	1.7755
UTM Est (X):	399028
UTM Nord (Y):	4681133

Classificació

Número de fitxa	08093 - 40
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Medieval Modern Popular
Segle	XIV-XX
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Restaurat i reforçat el 2005 amb ciment pòrtland o es va pavimentar i es van col·locar baranes. Aquesta intervenció va ser realitzada gràcies al Parc Natural del Cadí Moixeró.
Protecció	Inexistent
Observacions protecció:	El camí que passa pel pont està protegit per la Llei estatal 3/1995 de 23 de març vies pecuàries (BOE ,71)
Accés	Fàcil
Ús actual:	Estructural
Titularitat	Pública
Titular:	08092A002000180000YR
Fitxes associades:	

Descripció

Es tracta d'una construcció o obra civil construïda damunt del torrent de la Muga poc abans de l'aiguabarreig amb el torrent que baixa de la cambra dels Bocs (Serra i roca de la Moixa) en un indret de pas entre les roques. Es tracta d'una construcció senzilla d'un sol ull d'arc de mig punt de perfil apuntat i construït amb còdols de riu més aviat mal desbastats, units amb argamassa de calç i col·locats en filades més aviat irregulars i horitzontals. Sgons es pot apreciar tant a la riba esquerra com a la riba dreta feia la típica i clàssica forma "d'esquena d'ase" tant característica en els pont d'època medievals i visible, malgrat les seves reformes per la disposició inclinada de les lloses del seu paviment. En aquest cas es pot observar encara el pendent original. En canvi des d'aigües amunt aquest element no és visible i això ens permet interpretar que va ser eixamplat en el moment que es va habilitar i reconvertir l'antic camí de la Muga en una pista forestal per a extreure la llenya. Aquest fet va provocar que el pont fós eixamplat i ampliat aigües amunt per a poder suportar el trànsit rodat. En canvi des d'aigües avall es va mantenir amb la fisonomia original i això ha fet que encara es pugui observar la seva fàbrica. Recentment i tal com es marca en el paviment el pont va ser restaurat amb ciment pòrtland i encofrant l'intradors de l'arc per a poder-lo reforçar. Es va pavimentar de nou amb ciment i es van col·locar baranes de fusta.

Observacions:

Aquest pont malgrat les seves transformacions més recents seria un pont que dataria de mitjans del segle XIV, moment en el qual es documenta el mas de la Muga. Presentaria forces similituds amb el pont de Sant Nazari de Gréixer ja que sembla ser que van ser construïts en un moment no massa llunyà. Tal i com succeeix en el seu paral·lel més proper, l'estrep dret de l'arc recolza damunt d'un tros de roca natural que es projecta per damunt de la llera de del riu com a base de sustentació. La intervenció del 2005 va mantenir aquests elements, tot i que no es va portar a terme cap estudi històric i constructiu.

Història

Hom ha pensat que el principal camí o pas per anar a la Cerdanya transcorria per dins de l'estret dels Empedrat, dit del forat i ascendia fins el Coll de Pendís. Amb tot la documentació conservada, malgrat esmenti aquest camí en època medieval no en parla tant sovint com el camí de Coll de Jou o el camí de Pendís per l'escala de Greixer que constituïa el veritable pas per anar a la Cerdanya. Tot i així hi ha algunes referències escrites com la ja esmentada de l'impòsit de barra al 1324 al forat d'Escariu o la construcció del pont del forat d'Escariu el 1360. Atès que corresponien amb obres públiques que afectaven altres consolies (batllies) com ara Bellver, les reunions es feien al capdamunt del coll de Jou o del Pendís. Amb tot Serra i Vilaró especifica que els mestres d'obres eren de Bagà. El pas dels Empedrats era conegut com a Grau d'Escariu. Tot i així existie altres vies secundàries per anar a la Cerdanya com era el pas de Vimboca o el pas del Bou. Aquests dos passos transcorrien per terrenys més pedregosos i alts que provocava que no fossin tant utilitzats pels transhumants com era el pas de Pendís. Tot i així el camí de Molnell permetia connectar els veïnats d'Oreis i de la Muga "conca d'Oria" documentada ja en els documents del monestir de Sant Llorenç (Bolós-Pagès, 1986). Cal esmentar que els veïnats i masos de la Muga sovint són esmentats

per la documentació baganesa partir del segle XIV posant de manifest la importància d'aquests llocs en temps medievals. De la Muga en procedia un tal Berenguer de la Muga el qual va ser absolt del tribut de remença per part de Galceran de Pinós el 1421 per 18 florins d'or d'aragó. (Serra i Vilaró, 1989. Baronies. Llibre II. P-334.. Abans que això succeís aquest Tal Berenguer de la Muga "Ça Muga" havia abandonat el mas i el senyor adreçà una carta a aquest Berenguer que si pels volts de Sant Joan no havia tornat hi establiria un altre pagès (Baronies opb. Cit p, 336. De la Muga també en procedia un home soliu, del tribut de remença a Jaume de la Muga i que en va fer davant de Sibil·la, la donzella de Guillem de Murcurols. (Baronies. Ob cit. P. 340). Aquest Muga o de ça Muga cal no confondre'l's amb els batlles de la Pobla de Lillet i que Serra i Vilaró confòn amb la mateixa procedència. Sembla que el pont va estar en ús fins a l'abandó del mas de la Muga que apareix citat en el cadastre de Gisclareny de 1776 i també el cens de 1863. Sembla que no va sobreviure a l'emigració del 1900 interpretant que havia quedat abandonat. No obstant això el camí degué ser transformat en pista forestal i el pont es va continuar mantenint en ús.

Bibliografia

BOLÓS MASCLANS, J; PAGÈS(1986). El monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Artestudi. Barcelona p-71,200. CABALLÈ I CANTALAPIEDRA, F (1996). Les tres-centes cases de Giscareny. Columna Albí. P.43. MARTIN E (2005). Una mirada sobre la història de Giscareny. P. 55. SERRA I VILARÓ, J (1989). Les Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius. Llibres I, II i III. AHG. Cadastre de 1776. ACA. Llibrets de compliment pasqual. Amillament de 1863. Extret de Martín, E; 2005. Annex 21 i 22.

